

SITAAT: ANTARKTIKAMEDALJE

Mnr. R. Kirton, Streeksdirekteur van "British Petroleum" (Suidelike Afrika) oorhandig die Antarktiese medalje aan mnr. Marten du Preez.

Foto: B.P. (S.A.)

Die Suid-Afrikaanse Antarktiese Vereniging se Antarktikamedalje vir 1966 is toegeken aan:

MARTEN JOHANNES DU PREEZ

tans hooftegnikus by die Hoofposkantoor se radiostasie by Derdepoort naby Pretoria.

In 1960 was hy onderleier en radio-tegnikus van die Eerste Suid-Afrikaanse Nasionale Antarktiese Ekspedisie, en in 1962 was hy leier asook radio-tegnikus van die Derde Suid-Afrikaanse Nasionale Antarktiese Ekspedisie.

As ekspedisieleier het hy sy aanleg getoon deur die mate waarin hy daarin geslaag het om die samewerking van 'n groep wetenskaplikes, elk met sy belange in sy eie veld, uit te lok om die nodige bydrae te lewer in die ander noodsaaklike maar onpopulêre werksaamhede. Daarenteen was daar geen taak benede hom as leier nie. As leier het hy ook uit sy weg gegaan om 'n harmoniese gees onder die lede te behou. Dat SANAE III so 'n sukses as 'n ekspedisie was, kan feitlik geheel en al aan sy optrede as leier toegeskryf word.

In sy hoedanigheid as radio-tegnikus van beide SANAE I en SANAE III was dit nie mnr. du Preez se plig om 'n wetenskaplike program te onderneem nie. Nietemin, toe hy leier was, het hy die diverse dissiplines aangemoedig deur sy ware belangstelling, en gedurende beide ekspedisies het hy, deur die daadwerklike hulp wat hy, buite en behalwe sy eie pligte, ten alle tye verleen het, 'n navolgingswaardige voorbeeld gestel.

Sy volharding in die uitvoer van sy pligte is gedemonstreer toe hy, gedurende die eerste ekspedisie, tot diep

in die winter, en dikwels alleen, gearbei het om die groot rhombus-lugdraad geïnstalleer te kry. Sy inisiatief is ook aan die dag gelê deur die ontwerp van 'n doeltreffende rhombus-antenna op 8-voet hoë paaltjies wat veel goedkoper is, en wat baie makliker en gouer opgerig kan word.

Mnr. du Preez toon 'n groot mate van belangstelling in Antarktiese sake. Nie alleen is hy 'n aktiewe lid van die Suid-Afrikaanse Antarktiese Vereniging en die Suid-Afrikaanse Antarktiese Klub nie, maar het hy ook 'n geruime tyd op die bestuur van beide gedien, en is hy tans voorsitter van albei. Boonop het min persone al meer filmvertonings oor Antarktika voor allerlei gehore gehou; en, met die uitsondering van 1962 toe hy in Antarktika was, reel hy sedert 1961 van sy huis af radio-gesprekke tussen ekspedisielede en hul naasbestaandes.

Ten slotte, staan hy koördineerdes van wetenskaplike programme nog steeds met raad en daad by as hulle na hom met hulle probleme kom.

Bedanking van M. du Preez op oorhandiging van medalje

Baie dankie vir die pragtige woorde. Ek sal dit sekerlik baie lank onthou. By hierdie groot geleentheid in my lewe wil ek my opregte dank uitspreek teenoor die S.A. Antarktiese Vereniging vir hierdie hoë verering.

As ontvanger van hierdie medalje bring dit my weer onder die diepe besef van hoe dankbaar ek teenoor die verskillende persone bly. As Christenmens moet die hand van ons Meester hierin gesien word. Dit is alleenlik deur Sy genade dat dit my beskore was om my land op hierdie wyse te kon dien. Dit was dan ook my voorreg om saam met manne na Antarktika te gegaan met moed en wilskrag. Manne wat alles veil gehad het vir die saak. Daarom wil ek hulle die eer en die dank toebring vir die onbaatsugtige ondersteuning en samewerking.

Ek mag in hierdie verband nie nalaat om die naam van Hannes

la Grange, die Leier van die eerste ekspedisie te noem nie. Hy was vir ons ook 'n vader. Ons was rou. Ons het nie geweet waar die gavage lê nie, maar hy het op 'n baie, baie bekwame wyse ons goue towys gemaak.

Vanaand wil ek nie graag iets sê as leier van die derde ekspedisie nie, maar eerder as lid van daardie ekspedisie. Ons taak van die derde ekspedisie was groot en gewichtig. 'n Eie Suid-Afrikaanse basis moes opgerig word, wat wetenskaplike navorsingswerk moes doen. Soos een man het die hele span skouer aan die wiel gesit. Wetenskaplike en nie-wetenskaplike lede moes vir 'n geruime tyd bereid wees om die baie minder aangename take van oprigting en inrigting te verrig.

(Vervolg op Bladsy 7)